

trdih zakonih narave lahko sprevrgla v tragedijo. Toda pomoč človeku v stiski je kratkomalo najvišji zakon. In udeleženci voje so bili prepričani, da gre za resnično stisko. Tu se ne gleda niti na lastno življenje, še manj se godrnja zaradi nevihte in toče in mraza, najmanj pa zato, da nas je nekdo potegnil opolnoči izpod tople pernice.

Knjiga se odlikuje tudi po prapovpisni in slovnični dodelanosti, to je v zadevi, ki bi morala biti med izobraženci samoumevna in normalna, a je v naših podivjanih »šlampastih časih«, ki so pokopali latinsko strogost misli in izraza, redka izjema. Računalniški bog je sicer avtorju kljub njegovi klasicistični zavzetosti podtaknil »češko koč« (str. 95), a to je zanemarljiva kapljica v morju, dobesedno dlaka v jajcu. Bolj resno je vprašanje, zakaj med podobami reševalcev na straneh 443-454 ni slik nekaterih vidnih mož, recimo Vinka Modca in Franca Avčina. Seznam slik namreč ne dela kake očitne razlike med Kamničani in Ljubljančani, po vsem videzu odmerja enako zahvalo vsem, ki so bili udeleženi v reševanju z gora nad Kamnikom, torej so med Kamničane domačinsko pomešani Ljubljančani France Zupan, Rado Kočever, Aleš Kunaver, Anton Jeglič ... Današnja generacija, ki se med seboj pogovarja, seveda »ve«, zakaj nekaterih slik ni, toda prihodnje generacije (in zlasti njim je knjiga-dokument namenjena) bodo ostale brez odgovora, kajti v knjigi zadevnega pojasnila ni. In dobro bi bilo, imena pri »podobah reševalcev« vnesti v »Osebnostno kazalo«. Od kazala namreč pričakujemo, da bo popoln vodnik po knjigi.

Naj po vsem povedanem ne izzveni kot šablona, če ponovim, da je rojstvo dobre knjige praznik. Dobro knjiga je sedež duha.

Stanko Klinar

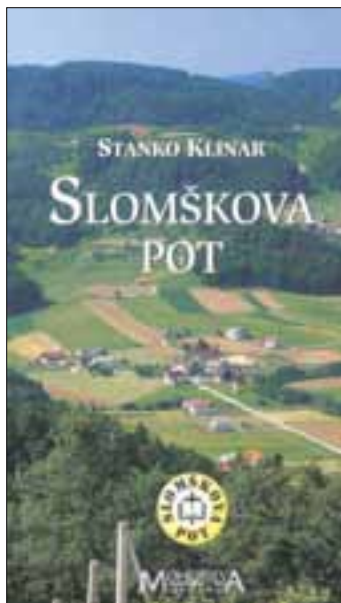
Opomba uredništva: Čeprav smo o predstavljeni knjigi že veliko pisali v preteklih številkah PV, tokratno predstavitev objavljamo

zaradi avtorjeve ideje, da bi zgledu te knjige lahko sledila še katera od postaj GRS.

S Slomškom na poti

Stanko Klinar, **Slomškova pot, Priročnik za pešpotnike in romanje**, Mohorjeva družba, Celje, 2002.

Blaženi Anton Martin Slomšek je neizbrisno zaznamoval Slovenijo, še posebej pa njen vzhodni del. V spomin na tega velikega moža naše zgodovine sta Franc Zabukošek in Gorniški klub Savinjske doline zasnova Slomškovo pešpot od Bizeljskega do Nove Cerkve, Stanko Klinar pa napisal ličen, priročen vodniček, ki gre v vsak žep. Tako bo dobro služil popotnikom, ki bodo kre-

nilo na pot peš, prav pa bo prišel tudi motoriziranim »popotnikom«, ki bodo obiskovali te kraje. Avtor na slednje ni pozabil in je za »avtomobiliste« smernice za dostop do krajev označil v drugi barvi. Nas, pešce, seveda zanima pot kot celota, ki je razdeljena na štiri etape glede na potrebni čas hoje. Pot vodi od Bizeljskega, kjer je Slomšek nastopil svojo prvo službo kot kaplan leta

1825, preko njegovega rojstnega kraja na Slomu pri Ponikvi do Nove Cerkve, kjer je Slomšek prav tako kaplanoval. Drugi kraji, povezani s Slomškovim življenjem (Maribor, Celje, Vuzenica, Št. Andraž in Celovec), so nekoliko oddaljeni in jih pokriva t. i. razširjena pot, primerna za avtomobilski obisk.

Slomškova pot nas vodi po zelenih holmih in prijaznih vasicah, ki jih lepo prikazuje tudi PotografiJe v vodničku, zelo koristni so tudi preneži posameznih etap (novost v naših vodnikih), da pa bo popotnik res našel pravo smer, avtor predlaga tudi ustrezne zemljevide. Sam vodniček pa, kot pove že podnaslov, ni le vodniček, pač pa iz poti skuša napraviti tudi romanje (saj je menda vsako popotovanje neke vrste romanje, najmanj k samemu sebi). V tem primeru gre za romanje v spomin na prvega slovenskega blaženega, škofa Antona Martina Slomška, ob katerem bo verni popotnik poglobil svojo vero (na kar v spremni besedi opozori sedanji mariborski škof dr. Franc Kramberger), neverujočemu pa bodo dušo, poleg naravnih lepot, napolnili številnimi sakralni umetnostni biseri. Ker je bil Slomšek vesel in veder človek, je Stanko Klinar v vodniček dodal tudi nekaj značilnih Slomškovih pesmi (nekatero tudi z notami), tako da bo družba lahko tudi zapele – v veselju pomladnega zelenila ali v igrivi radosti mladega vina jeseni, ko trta v številnih gorah ob poti to veselje še dodatno obarva. Tudi samote, ki jo popotnik včasih potrebuje, je na poti dovolj, saj slednja vodi tudi skozi tihe gozdove in preko osamljenih gričev. Vodniček sam vsebuje še nekaj osnovnih napotkov, seznam turistične ponudbe ob poti (saj lačen in žejen popotnik pač ne more biti), nekaj besed o geoloških zanimivostih poti, na ovitku pa je še prostor za žige (ki vendarle niso glavno vodilo na poti, čeprav avtor na trenutke kar nekoliko preveč opozarja pešpotnike, naj ne pozabijo vendar odtisniti dokaza, da so tam bili).

Vodniček je imenitna spodbuda, da gremo na pot, morda v malo

manj oblegane in znane konce naše dežele, pa vendarle dovolj hribovite, da bodo tudi planinci in gorniki našli obilo veselja. Saj, kot pravi Slomšek: »Gore, doline pokrivajo svet, prijatelji med njimi se snidejo spet.« In ko se snidejo prijatelji v tako lepi deželi, morajo biti veseli. Tako kot je bil vedrega duha Slomšek, katerega stopinjam sledimo.

Marjan Bradeško

Mladi lezejo navkreber

Tomaž Kocman, Irena Mučibabič, Emil Pevec, **B. N. – Brezmejna Navkreberlazenja**, MO PD Ongler, Trzin, 2002.

Drobčna knjižica, pa vendarle toliko veselja, spominov in navdušenja, da si zasluži kratko predstavitev. Posebej v današnjih časih, ko mladi včasih kar ne najdejo spodbude za dejavnosti v naravi, so Brezmejna Navkreberlazenja (imenitna skovanka za B. N., kar bi lahko bilo tudi suhoparno Brez naslova) trzinških ongrčkov, natančneje njihovega podmladka, dokaz, da je mogoče. Mogoče najti mlade, ki gredo v gore, ki tam fotografirajo, ki zapišejo svoje vtise, ki se hudomušno ponorčujejo iz vodstva poletnega tabora, skratka, ki imajo »brezmejno« idej. In potem njihovi mentorji in navdušenci stvar zložijo skupaj, oblikujejo in natisnejo, mladi pa ob pregledovanju izdelka podoživljajo tiste lepe (ali pa zoprne, kajti tudi taki so) dneve. In kar je najpomembneje – ob takem obujanju spominov je prav nemogoče ostati tam, kjer si, če si le zdrav. Kajti tista skalna pobočja znova vabijo, tiste taborne mesečne noči znova pokličejo, konec koncev je spet potrebno kakšno »ušpičiti« svojim vodnikom. V knjižici je tudi nekaj obvestil starejšim, pa načrti za prihodnost, informacija o letu gora in še kakšno zadevo je mogoče najti v okvirčkih. Še enkrat – 60 strani, iz katerih odsevata veselje in navdušenje. Ker je obojega vedno premalo, si lahko

želimo še veliko takih knjižic – nastanejo šele, ko se vse že zgodi. Saj, mar ni najlepše obujati spomine, ki so hkrati seme za nova doživetja.

Marjan Bradeško

Na južnem obrobju Julijskih Alp

Turistični zemljevid Kobarid – Tolmin, LTO Sotočje, Tolmin, 2002.

Julijske Alpe so kartografsko za obiskovalce teh gora zelo dobro obdelane, polno je planinskih, turističnih in drugih tematskih zemljevidov. Ko pa se premaknemo iz visokih gora na njihovo predgorje, je še nekaj vrzeli. Ena od njih je bilo južno predgorje Julijskih Alp. Poudarek je na »bilo«, kajti za ozemlje občin Kobarid in Tolmin je Lokalna turistična organizacija (LTO) Sotočje sredi poletja izdala turistični zemljevid. Ta pokriva ozemlje od Breginjskega kota na zahodu do Idrijsko-Cerkljanskega hribovja na vzhodu ter od Krnske skupine in tolminskih gora na severu do planotastih Banjšic in Čepovanskega dola na jugu. Visoke gore so na karti bolj za kuliso, saj so se snovalci karte zavešno odločili, da ne bodo vrisali planinskih poti, ker so te dobro predstavljene na drugih zemljevidih.

Kljub temu je ostalo polno turistično zanimivih predelov in vsebin. Označene so pohodniške in druge tematske turistične poti, poti za kolesarje (predvsem gorske), pomembnejše znamenitosti, razgledišča, vzletišča za padalce, kopališča, plezališča in podobno. Veliko poti bodo lahko preizkusili predvsem (gorski) kolesarji, od enostavnih ob Nadiži, Soči, Tolminki, Idriji in Bači, nekoliko zahtevnejših v Breginjskem kotu, na Banjšicah, v Trebuši in na Šentviški planoti, pa do zahtevnih na Kobariški Stol, Kolovrat, na planine pod Krnom, na planino Razor, do soncu nastavljenih samotnih vasi nad Baško dolino in na Vojško. Vrisane so tudi zanimive tematske poti, kot so Kobariška zgodovinska pot, Kosmačeva učna pot, Pot po Rapalski meji in številne druge. Na sprednji strani so glavni karti v merilu 1:50.000 dodane še tri karte naselij (Tolmin, Kobarid, Most na Soči), hrbtna stran pa je polna raznih turističnih informacij, od opisov zanimivosti do seznamov turističnih ponudnikov in drugih, za obiskovalce pomembnih podatkov.

Zemljevid so izdali v nakladi 5000 izvodov in v štirih jezikovnih različicah, kjer se slovenščina prepleta z angleščino, nemščino, italijanščino in francoščino. Vsebinsko zasnovano in besedilo je pripravil Janko Humar, zemljevid je delo Geodetskega zavoda Slovenije, pod oblikovanje pa se je podpisal Jernej Hudolin. Zemljevid lahko po ceni 1500 tolarjev nabavimo na LTO Sotočje v Tolminu.

Igor Maher

Opravičilo

V prejšnji številki PV nam je ponagajal tiskarski škrat. Avtor Fotografij na straneh 7 in 13 (Aiguille du Midi in Grossglockner) je Jože Šter in ne Janez Jarc. Obema se za napako opravičujemo.

Uredništvo PV